

Rekomendacje po dniu otwartym projektu MaMLiSE wobec wsparcia uczniów z doświadczeniem migracji w szkole

1. **Każdy nauczyciel jest odpowiedzialny za proces nauczania języka polskiego** i wspierania ucznia z doświadczeniem migracji w procesie nauki języka. Dlatego istotne jest tworzenie dostępnej oferty szkoleniowej dla nauczycieli, doskonalącej ich umiejętności, wzbogacającej ich doświadczenie, odpowiadającej na ich realne potrzeby, by mogli to robić w sposób zaplanowany, systematyczny, a przez to skuteczny.
2. **Promocja podejścia do nauczania uwrażliwionego na język.** Nauczyciele mają do dyspozycji strategie, które mogą usprawnić proces uczenia się uczniów z doświadczeniem migracji, np. dostosowanie języka instruktażu do zróżnicowanych poziomów biegłości językowej uczniów.
3. **Promocja wielojęzycznego podejścia do nauczania.** Nauczyciele powinni aktywnie wspierać i promować wielojęzyczność uczniów, zachęcając do używania różnych języków (także języków pierwszych), czyniąc je widocznymi i słyszalnymi w procesie edukacji, a także realizując nauczanie wrażliwe na język na wszystkich przedmiotach.
4. **Organizacja klas do nauki uczniów z doświadczeniem migracji** powinna być dostosowana do ich potrzeb. Szczególnie ważne jest korzystanie z wcześniej sprawdzonych rozwiązań, m.in. powrót do mniejszej liczby uczniów w oddziałach przygotowawczych.
5. **Dostęp do podręczników szkolnych i materiałów edukacyjnych.** Istotnym aspektem wsparcia uczniów z doświadczeniem migracji w szkole jest zapewnienie im równego dostępu do podręczników niezależnie od poziomu znajomości języka. Towarzyszyć temu powinien rozwój publikacji i materiałów edukacyjnych dla nauczycieli do nauczania języka polskiego jako drugiego oraz języka edukacji szkolnej.
6. **Dostęp do asystentów kulturowych** oraz wsparcie efektywności ich pracy. Należy zadbać, by tam gdzie to możliwe, zapewnić obecność asystentów kulturowych w szkołach, a także ustalić i wdrożyć standardy ich pracy. Powinny one dotyczyć roli asystenta, współpracy z gronem pedagogicznym, rodzicami i uczniami. Asystenci powinni mieć możliwość doskonalenia zawodowego, dlatego potrzebna jest specjalnie tej grupie dedykowana oferta szkoleniowa.
7. **Praca w klasie wielokulturowej** wymaga stałego poszerzania wiedzy i kompetencji międzykulturowych oraz antydyskryminacyjnych wszystkich nauczycieli oraz pracowników szkoły. Szczególnie istotne są umiejętności budowania relacji między uczniami, wspierania procesu integracji oraz rozwiązywania konfliktów.
8. **Budowanie szkoły wielokulturowej** opiera się na współpracy nauczycieli, dlatego pomocne jest organizowanie zespołów ds. uczniów z doświadczeniem migracji, które wspierają budowanie zaplecza niezbędnych narzędzi i rozwiązań na poziomie szkoły (standardy, rekomendacje, wskazówki do pracy).
9. **Wypracowanie standardów pracy z uczniem z doświadczeniem migracji** powinno odbywać się nie tylko na poziomie pojedynczej szkoły, ale także sieci szkół prowadzonych przez poszczególne jednostki samorządowe. Może to w przyszłości umożliwić wystandaryzowanie tego procesu na poziomie systemowym.